

Strømstæren

Nyheder fra DOF Storstrøm

Marts 2023

Så er foråret i fuld gang med masser af fuglesang og trææk.

DOF Storstrøm fejrer sit 50-års jubilæum i år bl.a. ved at tilbyde sejlture på Nakskov Fjord til en symbolsk betaling på 50 kr.

Hvis du har indhold til kommende numre af nyhedsbrevet, kan du sende det til kontakt@dofstor.dk.

God fornøjelse med nyhedsbrevet.

De bedste fuglehilsner

Bo Kayser

Kommende arrangementer

Se [DOF Storstrøms hjemmeside](#).

Så er der lidt til DOF-børnene

Der har ikke været så mange aktiviteter i Ørneklubben inden for DOF Storstrøms område. Det er derfor en fornøjelse at kunne annoncere en Ørneklubtur til Avnø 7. maj:

[Læs mere!](#)

Tag med på DOF Storstrøms Pinsetur til Tyskland

Af Stortursudvalget

[Læs mere på hjemmesiden!](#) Tilmelding senest 20. april.

Unteres Odertal

Nationalparken blev oprettet i 1992 og er på 10.500 hektar på den tyske side af grænsefloden. Sammen med diverse andre beskyttelsesformer er i alt 117.000 hektar beskyttet i Tyskland og Polen. Nationalparken er 60 km lang og op til 4 km bred. Oder er 854 km lang, heraf løber 742 km alene i Polen.

I nationalparken er der registreret 1.726 planter, 50 pattedyr, 49 fiskearter, 6 krybdyr, 11 amfibier og 160 ynglefugle og med trækfuglene mindst 284 arter.

Blandt de ynglende arter er Engsnarre med op til 200 par og 150 par Sortterne - for begges vedkommende Tysklands vigtigste område. Arter som Hvid og Sort Stork, Lille Skrigeørn og mange andre for os danskere sjældne arter forekommer regelmæssigt eller er almindelige. Stedet var også Tysklands sidste yngleplads for Vandsanger, en af Europas sjældneste fugle med mindre end 2.000 par. Arten er dog sidst hørt/set i 2007. Lille Rørvagtel har også en betydelig bestand i området. Om efteråret, vinteren og foråret er området en betydningsfuld lokalitet for mange tusinde gæs, ænder og traner, som raster her inden deres videre træk mod nord.

Ny fugleart i DOF Storstrøm

Af Leif Schack-Nielsen

Det er ikke hver dag, at der dukker en ny fugleart op i vores område. Men den 6. marts var Per Schiermacker-Hansen heldig at finde en Amerikansk Sortand ved Ålebæk Strand på Møn. Heldig er måske så meget sagt, for Per bruger hvert år mange timer på at gennemse fuglene, der ligger ud for kysten her. Og det er det, der skal til, hvis man skal finde en Amerikansk Sortand. Den opholder sig ofte i flokke af vores almindelige Sortænder og kan være svær at få øje på, blot der er lidt bølgegang.

Amerikansk Sortand han. Foto: Bo Kayser.

Som navnet fortæller, er det en amerikansk (og asiatisk) art, og den bliver set i Danmark nogle få gange årligt. I alt er der set omkring 30 Amerikanske Sortænder i Danmark. Det er

kun hanner, der bliver set, og det skyldes, at hunnen ligner den almindelige Sortand og derfor ikke er til at udskille. Amerikanerhannen har en større orange gul knop på næbbet end Sortanden, og det er dette kendetegn, man skal se efter. På en god solskinsdag lyser knoppen tydeligt op i en flok af Sortænder.

I skrivende stund har den Amerikanske Sortand været på plads i en uges tid, og mon ikke der er en chance for at se den, når dette læses? Hvis man ikke lige finder amerikaneren, er der nok andet at se på havet ud for Ålebæk Strand. Her ligger dykænder og lappedykkere ofte i pæne tal. Området er afgjort det sted i Danmark, hvor man ser flest Nordisk Lappedykker.

Sydlig Blåhals ved Kalløgrå 2022

Af René Christensen

Sydlig Blåhals. Foto: René Christensen.

Siden Sydlig Blåhals genindvandrede til Danmark, og det første par blev registreret i 1992 i Jylland, er bestanden vokset til over 700 par, langt hovedparten i Jylland.

I DOF Storstrøms område er der ganske få observationer. De første fund er fra 2015 ved henholdsvis Glumsø Sø og på Ulvshale. Herefter skulle der gå yderlige 4 år inden næste fugl blev set i 2019 ved Kalløgrå. Året efter sås den igen ved Kalløgrå. I 2021 blev den ikke registreret i DOF Storstrøms område. I 2022 dukkede den atter op ved Kalløgrå og denne gang med 2 syngende hanner. Også ved Ulstrup Mose dukkede Blåhals op, og også her var der 2 syngende hanner.

Der er endnu ikke tegn på, at arten har ynglet. Det bedste bud på, at den har ynglet i vores område, er ved Kalløgrå i og med, at den er set flere år her.

I Jylland yngler arten langs diger i Syd- og Sønderjylland, i moser og ådalene.

I vores område burde de samme betingelser være til stede. Her er både diger med gamle digegrave, moser og "ådale". Derfor er det oplagt, at den kan/burde yngle i vores område.

På Femern syd for Lolland er landskabet meget lig det lollandske med diger, moser og kystlaguner. Her er ynglebestanden på 25-30 par. Længere nordpå i Skåne og på den svenske vestkyst er der registreret 36 revirer og 12 sikre ynglefund i 2022.

Jeg vil hermed opfordre så mange som muligt til at eftersøge Sydlig Blåhals. De må være derude. Kan de på Femern og i Skåne, kan vi også i DOF Storstrøms område.

God jagt.

"Oversete" lokaliteter?

Af Leif Schack-Nielsen

I serien om "oversete lokaliteter" er vi denne gang nået til et par skove på Falster, hvis fugleliv vi burde vide mere om. Husk, at du kan læse om andre "oversete lokaliteter" i tidligere nyhedsbreve. [Se hjemmesiden!](#)

Resle Skov og Valnæs Skov på Falster

Resle Skov og Valnæs Skov er to sammenhængende skove, der ligger på en halvø på det nordøstlige Falster. Skovene består overvejende af løvtræer. På grund af beliggenheden går en stor del af skovkanterne helt ud til kysten, og her ligger der et par mindre vådområder.

Kun en enkelt vej fører ud til halvøen med Resle Skov og Valnæs Skov. Det er Valnæsvej, som udgår fra landsbyen Vålse. Følg vejen – der er ikke noget at være i tvivl om, selvom vejen drejer, og flere lukkede småveje fører ud til siderne. Undervejs er det muligt at komme ind i skovkomplekset ad skovveje et par enkelte steder, men det bedste er at følge

Valnæsvej, indtil motorkørsel bliver forbudt ved en parkeringsplads (54.93038, 11.71227). Herfra kan man fortsætte ad vejen til fods og efter kort tid gå ind i skoven.

*Resle Skov og Valnæs Skov ligger tæt på kysten.
Foto: Leif Schack-Nielsen.*

Det er en god idé på forhånd at have set skovvejene på et kort og eventuelt have printet kortet ud. På den måde sikrer man sig også at komme ud til de små vådområder ved kysten.

Hvis man ser på, hvad der er indberettet til DOFbasen i tidens løb, må man sige, at der nærmest er katastrofal mangel på iagttagelser af fugle fra Resle Skov og Valnæs Skov. For eksempel er der kun registreret Løvsanger på to datoer i de seneste tyve år. De tilsvarende antal datoer for Gransanger er seks og for Munk fire – man tror, at det er løgn! Der er en enkelt iagttagelse af Korttået Træløber, men mon ikke den optræder mere regelmæssigt? Og så må den kystnære beliggenhed give mulighed for at høre en syngende Pirol i foråret.

Skovene vil altså være et oplagt mål for en forårstur – her kan man virkelig være med til at bidrage med iagttagelser, ikke mindst af ynglende fugle. Men det er også værd at besøge området i vinterhalvåret, hvor Stor Tornskade flere gange er set i skovene. Kort sagt, kød ud til skovene og gå en tur!

Information vedrørende flåtoverført hjernebetændelse (TBE)

Af Bo Kayser

1. februar blev jeg kontaktet af Amanda Funch Boesen, som er lægemiddelkonsulent hos Pfizer Danmark. Hun fremsendte noget information om, at der, også i vores område, er risiko for at få hjernebetændelse som følge af flåtbid. Der stod desuden om, hvordan man kunne blive vaccineret mod det. Da der stor Pfizer, tænkte jeg umiddelbart, at det var en, som blot ville sælge behandling med Pfizer-produkter til ornitologer. Vi talte sammen, og hun kunne godt se problemstillingen. Bagefter var hun så rar at sende links til information fra Sundhedsstyrelsen om emnet og det virker som om, det er noget, vi bør tage seriøst.

Fra det se udsendte materialer:

"Hvad TBE er og risikoen for at få det?"

TBE er en forkortelse af det engelske Tick-Borne Encephalitis, på dansk kaldet flåtoverført hjernebetændelse. TBE er en sjælden sygdom, der skyldes en virus, der kan overføres via flåtbid. Som navnet siger, kan smitte med TBE-virus give hjernebetændelse. Indtil videre er der fundet TBE i 35 lande i Europa og Asien. Både TBE og borrelia overføres via flåtbid, men der er væsentlige forskelle på de to sygdomme. I Danmark er de kendte risikoområder for TBE indtil videre Bornholm og Tisvilde. Der er hvert år kun få tilfælde, hvor personer er smittede med TBE i Danmark.

Hvad er symptomerne?

En infektion med TBE-virus fører sjældent til symptomer. Men når der opstår symptomer, opstår de typisk i to faser: En fase med influenzalignende symptomer, og en fase med symptomer på hjernebetændelse. De langsigtede konsekvenser af TBE kan være alvorlige: Af de personer der oplever symptomer på hjernebetændelse, vil 35-58% udvikle det såkaldte post-encephalitic syndrom (PES), som forårsager alvorlige langvarige komplikationer."

Herunder er både links til informations fra:

- [Sundhedsstyrelsen](#)
- [Flåtbid.dk](http://Flatbid.dk)

Fåtallige gæs og en svær måge

Af Leif Schack-Nielsen

Det ser ud til, at Rødhalsed Gås bliver lidt mere almindelig i DOF Storstrøm. Ikke fordi det er en almindelig fugl, tværtimod! Men denne vinter og forrige vinter har vi haft fornøjelsen af flere end normalt. Det er de store flokke af Bramgæs, som bringer denne højarktiske og nært beslægtede gås med sig. Som regel er der kun tale om en enkelt fugl i en stor flok af Bramgæs, men i februar i år var der hele fem sammen ved Avnø, og forrige vinter kunne man se seks sammen ved Vantore.

Givetvis er der flere, end dem vi ser. Mange af os bliver lidt "gåsetrætte" og orker ikke at kigge de store flokke af Bramgås igennem for at finde en Rødhalsed Gås. Man skulle ellers synes, at det var let at finde den kraftigt farvede røde gås mellem alle de sort-hvide Bramgæs. Men erfaringen siger, at det faktisk er meget svært. Dels fordi Rødhalsed Gås er lidt mindre, og dels fordi gæssene ofte står meget tæt.

Men det kan nås endnu i år. Det store træk af Bramgås går gennem Danmark i slutningen af april og begyndelsen af maj, og her plejer der at følge Rødhalsed Gås med. Så prøv at holde ekstra øje med gåseflokkene.

Og så til noget helt andet...

Gråmåge er meget sjælden i DOF Storstrøms område. De seneste tyve år er der kun set otte af denne art. Endnu sjældnere er Hvidvinget Måge, for den er faktisk aldrig blevet set i vores område. Men den 11. februar i år blev der fundet en fugl på stranden ved Kramnitse, som efter alt at dømme var en Hvidvinget Måge.

Der røg straks billeder af fuglen på Facebookgruppen Feltornitologen, og så begyndte diskussionen. På nogle billeder lignede den måske mest en Gråmåge, mens

den på andre lignede en Hvidvinget Måge. Måske var der tale om en hybrid mellem de to arter – selvom man aldrig har set en sådan? Det interessante var, at selv ikke de dygtigste ornitologer var enige eller sikre. Og nogle ændrede mening, da der kom nye billeder af fuglen på banen. Billeder af fuglen gik videre blandt specialister internationalt, og heller ikke her kunne man nå en konklusion. En helt igennem frugtbar og rigtig god diskussion, men uden resultat

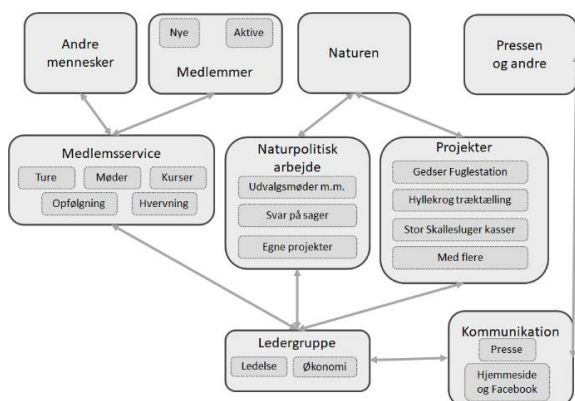
De fleste, der så fuglen i virkeligheden, mente, at der var tale om en Hvidvinget Måge. Men den internationale diskussion ud fra billeder endte med, at der måske var tale om en hybrid, en såkaldt vikingmåge. Og det er nok her vi ender – med en måge som ingen aner, hvad er. Med mindre mågen bliver set igen, og det lykkes at indsamle en fugleklat til DNA-bestemmelse, står vi altså med en gåde.

Det var en meget lærerig proces, hvor alle erkendte, at måger er nogle af de sværeste fugle at bestemme, og at det kan være svært at bestemme en fugl ud fra billeder.

Lede, inspirere og hjælpe – Tanker og erfaringer fra en lokalafdelingsbestyrelse i DOF

Af Bo Kayser

Fra DOF Nordvestjylland fik jeg for nylig en henvendelse om, hvordan vi annoncerede efter og fik flere nye medlemmer til DOF Storstrøms bestyrelse omkring 2017. De står i samme situation, som vi gjorde: De mangler bestyrelsesmedlemmer. Henvendelsen har

inspireret til at skrive lidt om, hvad vi gjorde,

og hvad vi fik ud af det. Erfaringerne kan måske være til inspiration for andre.

Hvad vil vi opnå gennem bestyrelsesarbejdet?

Hvad ønsker vi at give medlemmerne og andre? Hvad ønsker medlemmerne og de andre at modtage?

Vi vil gerne, at medlemmerne er tilfredse med, hvad DOF tilbyder dem.

Hvad ønsker vi at give fuglene og naturen? Hvad har fuglelivet især behov for?

Vi vil gerne, at vi gør forholdene lidt bedre for fuglene og resten af naturen.

Det er vist overordnet set det, vi gerne gennem bestyrelsens arbejde vil medvirke til.

Nogle nedslagspunkter i bestyrelsesarbejdet

2017

Vi var kun fem bestyrelsesmedlemmer tilbage. Det er minimumsantallet, vi skal være ifølge vedtægterne. Vi prøvede bare at holde de aktiviteter i gang, som havde kørt i årevis. Der blev ikke længere lavet hvervekampagner. Som noget nyt var der dog kommet gang i noget naturpolitisk koordinering både mellem kommunkontakterne i lokalafdelingen og med nabolokalafdelingen.

I første omgang annoncerede vi efter nye bestyrelsesmedlemmer gennem opslag på lokalafdelingens hjemmeside og Facebookgruppe. Det kom der absolut ingen tilbagemeldinger på.

Vores overvejelser gik efterfølgende på, at folk nok ikke havde lyst til at være med i bestyrelsen bare for at være det. Hvis vi nu fik bestyrelsen til at bestå af repræsentanter for hver af de ret autonome grupper, som i forvejen var aktive i lokalafdelingen (Skalleslugerkassegruppe, fuglestationsgruppe, turudvalg m.m.), kunne bestyrelsen måske blive et inspirationsforum, der ville sætte nye spændende aktiviteter i gang. Vi forestillede os, at DOF Storstrøm kunne gå over til en form for projektorienteret ledelse.

Denne gang brugte vi personlig henvendelse til de personer, som vi gerne ville have med i bestyrelsen. Jeg ringede rundt til dem, nævnte hvor glade vi var for det, de lavede i deres projekt, og spurgte om de ville repræsentere det som medlem af bestyrelsen. Stort set alle de adspurgte sagde ja. Bestyrelsen inklusiv suppleanter består derfor nu af 12 personer, som repræsenterer de fleste projekter/aktiviteter i lokalafdelingen inklusiv en repræsentant fra hver af de fremkommuner. Så vi nåede sådan set vores mål.

2022

Fra 2020 har vi dermed den bestyrelsessammensætning, vi mente ville være god. Ved et rundspørge i 2022 gav bestyrelsesmedlemmerne udtryk for, at de var glade for den måde, bestyrelsen fungerede på.

Opnår vi nu bedre det, vi gerne vil gennem bestyrelsesarbejdet?

Hvordan har udviklingen så været mht. at opnå de ting, vi gerne vil med bestyrelsesarbejdet? Giver vi medlemmer og naturen noget mere, end da vi kun var fem?

Der er faktisk sket det i forhold til i 2017, at den naturpolitiske koordinering er holdt op og at antallet af ture og møder for medlemmerne er blevet halveret. Der er ikke kommet større nye aktiviteter i gang.

I indledninger står der: "Hvad ønsker vi at give medlemmerne og andre? Hvad ønsker medlemmerne og de andre at modtage? Vi vil gerne, at medlemmerne er tilfredse med, hvad DOF tilbyder dem." Her har vi måske

baggrunde for den faldende aktivitet, der er sket mht. ture og møde de senere år.

Hvad er det egentlig, medlemmerne gerne vil modtage? DOF Storstrøm bliver i 2023 50 år. I alle de år har man tilbudt omtrent de samme typer af ture og møder. Og en stor del af dem, der står for disse arrangementer, har været med i mange af de 50 år. Vi ved meget lidt om, hvad medlemmerne gerne vil have og forventer her i 2023. Hvad vil "hr. og fru Jensen i Stokkemarke" gerne have ud af at være medlem af DOF.

Hvad er det, fuglene og naturen gerne vil have, og hjælper vi dem med at få det? I DOF Storstrøm er projekterne gode til at indsamle data og sammenstille viden om fuglenes forekomst. Skalleslugerkassegruppen opnår stadig fine resultater i form af en stor bestand af Stor Skallesluger. Andre konkrete projekter og enkeltpersoner opnår tilsvarende gode ting. Vi er derimod svage på det naturpolitiske område.

Referat fra bestyrelsesmøde 22. marts 2023

Vi holdt møde hos Bo Kayser.

Deltagere: Jytte Fuglsang Nissen (JFN), Stig Jürgensen (SJ), Bente Larsen (BL), Flemming Pagh Jensen (FPJ), Finn Jensen (FJ), og Bo Kayser (BK, referent).

Afbud m.m.: Steen Knarberg (SK), Jan Blichert-Hansen (JBH), og René Christensen (RC).

Næste bestyrelsesmøde: 14. juni 2023 klokken 19-21 hos BK.

Mødeindhold

1. Valg af referent og mødeleder

BK referent. Vi klarede os uden mødeleder.

2. Godkendelse af referatet og tilføjelse af punkter til dagsordenen

Referat godkendt tidligere. Nyt til dagsorden fremgår af referatet.

3. Fejring af DOF Storstrøms 50-års jubilæum - status

Som del af fejringen blev der givet frokost til generalforsamlingen i februar. Der vil desuden blive afholdt et specialarrangement på Avnø med gratis kage og to sejlture på Nakskov Fjord til en symbolsk deltagerpris på 50 kr.

4. Nyt fra projekter/ansvarsområder

Projekt Ørn lokalkoordination

FJ er i gang med at ringe rundt til redekoordinatorerne i hans ansvarsområde, Sydsjælland og Møn.

Projekt Stor Skallesluger

Projektet havde ansøgt om 3.600 kr. til kigge-i-kasser-udstyr og fik bevilliget pengene. FPJ spurgte, hvorfor man overhovedet gør noget særligt for Stor Skallesluger. Arten er i kraftig fremgang både i antal og udbredelse i Europa. Svaret er, at DOF for mange år siden gerne ville øge den dengang ganske lille danske bestand, og så bare er fortsat.

Ture og møder

Der er startet en ny turleder, Jens Friis-Walsted. Pinsetur til Tyskland har nu 15 tilmeldte. Fuglestemmeture er fuldt bookede.

Nogen har spurgt, om der kunne sendes e-breve ud til medlemmerne i lokalafdelingen, når der snart kom en tur. Teknisk set ja adresseret via e-post-adresser i DOF's medlemsregister. Interesserede kan dog blot se oplysningerne på hjemmesiden.

Kommunekontakter

Intet nyt.

5. Næste møde

14. juni hos BK.

6. Eventuelt

Intet til dette punkt.